

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-02

§ 37

Svar på motion om att räkna biologisk mångfald vid exploatering i Uppsala kommun från Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (-)

KSN-2020-02108

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå
kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragning i ärendet.

Sammanfattning

Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (C) föreslår i en motion väckt
27 maj 2020:

- att Uppsala kommun ska utreda möjligheten att arbeta med biologisk
mångfald på ett systematiskt sätt vid exploatering och platsutveckling, samt
- att Uppsala kommun ska ta fram en strategi för hur man ska säkerställa en
förbättring av biologisk mångfald vid exploatering och platsutveckling.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 november 2020
- Bilaga, Motion om att räkna på biologisk mångfald vid exploatering i Uppsala
kommun från Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (C)

Yrkanden

Jonas Petersson (C) yrkar bifall till motionen.

Jonas Segersam (KD) och Fredrik Ahlstedt (M) bifall till motionens första att-sats.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-02

Beslutsgång

Ordförande ställer först föreliggande förslag gällande motionens första att-sats mot Jonas Petersson (C) med fleras yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag gällande motionens andra att-sats mot Jonas Peterssons (C) yrkande om bifall till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilt yttrande

Hanna Victoria Mörck (V) lämnar ett särskilt yttrande:

Biologisk mångfald är otroligt viktigt och något som hela samhället, även kommunen behöver arbeta mer med. Vi ser att bara ett ynka miljömål är uppnått i landet, klimatet skenar och det behövs förbättringar för att skydda vårt dricksvatten och skapa hållbara samhällen med biologisk mångfald, trots att Uppsala växer och det byggs nya bostäder i kommunen. Motionen har nackdelen att enbart fokusera på biologisk mångfald gällande exploatering och platsutveckling. Istället för att se till helheten i kommunen. Klart är, att öka biologisk mångfald är en viktig fråga. Kommunen behöver fortsätta med det arbete som görs och utveckla och förbättra den biologiska mångfalden för att vi ska ha en framtid att leva i. Det framgår i föredragningen vad som görs och var begränsningarna finns. Där har Vänsterpartiet förhoppningar om att vi kan nå än längre framöver.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-30

Diarienummer:
KSN-2020-02108

Handläggare:
Camilla Söderquist, Jan Franzen

Svar på motion om att räkna biologisk mångfald vid exploatering i Uppsala kommun från Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragning i ärendet.

Ärendet

Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (C) föreslår i en motion väckt 27 maj 2020

att Uppsala kommun ska utreda möjligheten att arbeta med biologisk mångfald på ett systematiskt sätt vid exploatering och platsutveckling, samt

att Uppsala kommun ska ta fram en strategi för hur man ska säkerställa en förbättring av biologisk mångfald vid exploatering och platsutveckling.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Perspektiven för näringsliv, barn och jämställdhet bedöms inte relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Föredragning

Uppsala kommun växer, vilket ställer höga krav på en god samhällsplanering. Tillväxt ger samtidigt möjligheter att utveckla verktyg för samhällsplanering och att förfina

metoder för kartering och bedömning av naturvärden. En planering för biologisk mångfald behöver finnas med tidigt i planeringsprocessen utifrån kunskaper om var mångfalden finns och hur den bäst ska värnas eller utvecklas.

Uppsala kommun har en lång naturvårdstradition och arbetar systematiskt med biologisk mångfald både i förvaltning, i tidiga planeringsskeden och vid exploatering.

Tidiga skeden utgår från översiktsplanen som redovisar samband i livsmiljöer genom skogsområden, odlingsmark, grönområden och gröna stråk. I detaljplanearbetet värderas vilka naturvärden som hänsyn behöver tas till och hur planen kan stödja ett utvecklat naturvärde inom området eller hur kommunen på annat sätt kan jobba med kompensationsåtgärder. I enskilda fall ställs exploateringsintresset mot intresset av bevarade eller utvecklade naturvärden och i dessa fall tas ett sammanvägt beslutsunderlag fram.

Metodiken grundar sig på de inventeringar som görs specifikt för planen, platsens och tidpunktens ändamål. Tillsammans med dessa använder man sig också av Naturdatabasen, en webbaserad databas som värderar natur och sammanställer data från inventeringar. Naturdatabasen visar uppdaterad, detaljerad information om arter, värden och viktiga samband som är viktiga för planeringen. Sammantaget innebär detta att detaljplaneprojekten har tillgång till en gedigen bakgrund och ett kvalitetssäkrat kunskapsunderlag.

För att kunna systematisera användandet av kompensationsåtgärder vid de enskilda tillfällena när exploateringsintresset behöver vägas mot naturvärdesintresset pågår arbete med att utarbeta en modell för kompensation av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Modellen ska på ett enhetligt sätt redovisa befintliga, reglerande ekosystemtjänster, det vill säga de ekotjänster som naturen själv tillhandahåller, före och efter exploatering. Modellen ska möjliggöra och stimulera till ökad tillämpning av frivillig kompensation vid förluster av ekosystemtjänster och biologisk mångfald. I första hand ska skydds- och förstärkningsåtgärder utföras. Ekologisk kompensation tillämpas om skada kvarstår efter att rimlig hänsyn vidtagits. En beräkningsmodell tillämpas för att visa att den biologiska mångfalden inte minskar när kompensationsåtgärder är genomförda.

Modellen föreslår möjligheter till kompensation på en lämplig plats där värden kan tillskapas och utvecklas långsiktigt. Kompensation föreslås tillämpas förenklat och kostnadseffektivt på platser som i förväg valts ut samt genom återskapande av natur. På detta sätt samlas kompensationsåtgärder i större sammanhängande områden för största naturvårdsnytta.

En kompensationsmodell och åtgärder för biologisk mångfald är en del av kommunens strategi och ett av flera verktyg för att säkerställa biologisk mångfald vid en utbyggnad. Det är också ett sätt att tillgodose de allmänna intressena i plan- och byggnadslagen.

Det finns dock inget lagstöd för att reglera eller tvinga fram åtgärder i detaljplan eller vid bygglov, utan både åtgärder och krav bygger på frivilliga överenskommelser. Kommunen kan däremot ställa krav på åtgärder i civilrättsliga avtal. Om kommunen äger marken kan krav på kompensation eller åtgärder för biologisk mångfald finnas i ett markanvisningsavtal, eller så kan kraven riktas mot kommunen. En frivillig ambition från en byggherre kan redovisas i ett exploateringsavtal.

Motionsställarens förslag är väl i överensstämmande med den systematik som används idag och i överensstämmelse med det pågående arbetet utifrån uppdragen i Mål och budget.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 30 november 2020
- Bilaga, Motion om att räkna på biologisk mångfald vid exploatering i Uppsala kommun från Jonas Petersson (C), Mats Åhlund (C) och Karin Ericsson (C)

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Uppsala, den 18 maj 2020

Motion om att räkna på biologisk mångfald vid exploatering i Uppsala kommun

Biologisk mångfald är viktigt för ett fungerande samhälle. Det är dessutom oerhört värdefullt för såväl ekonomin som vårt välbefinnande. Luften vi andas in, vattnet vi dricker och maten vi äter förlitar sig på biologisk mångfald. Växter rengör luften och bin pollinerar matgrödor. Hundratals kommuner, regioner och länder världen över har i dag en strategi för biologisk mångfald och i vissa länder är det obligatoriskt.

Den biologiska mångfalden minskar i en rasande takt och en anledning till att större krafttag inte görs är att det ofta kan viftas bort som något omätbart som inte går att räkna och likställa med en ekonomisk investering. Centerpartiet vill inte att Uppsala ska gå samma väg. I takt med att kommunen exploaterar mer än någonsin och i en snabb takt anser vi att en ambition borde vara att arbeta utifrån en strategi som lämnar den naturliga miljön i ett mätbart bättre tillstånd än i vilket den ursprungligen var. Resultatet skulle bli en nettovinst i biologisk mångfald.

I flertalet länder, bland annat Storbritannien, används ett system för '*biologiska mångfaldsenheter*' som används för att mäta biologisk mångfald före och efter exploatering. Systemet innebär att man gör en kvantitativ bedömning som visar förändringen i biologisk mångfald på ett robust, konsekvent och öppet sätt. Utifrån bedömningen tas en plan fram för hur den biologiska mångfalden kan öka. Byggplaner kan alltså godkännas först om det kan säkerställas att den biologiska mångfalden kan öka med de åtgärder som föreslås.

Systemet används i dagsläget framför allt vid utveckling av infrastrukturprojekt som vägar, järnvägar, flygplatser och kraftproduktionsanläggningar. Även om Uppsala kommunen inte kan lagstifta om det kan man likt systemet för GYF (Grönytefaktor) använda det som en parameter som markexploator ska planera och agera utifrån för att få bygglov. Vissa utvecklare arbetar redan enligt strategin om att beräkna biologisk mångfald för att gå plus och gör detta frivilligt, med stor framgång. Det allmänna samförståndet är att de ekonomiska och marknadsmässiga fördelarna uppväger alla kostnader.

Centerpartiet anser att Uppsala kommun behöver arbeta tydligare och bättre med biologisk mångfald och säkra att den förbättras vid de projekt som kommer genomföras i framtiden för att säkra en hållbarhet i samhällsbygget.

Med anledning av detta föreslår Centerpartiet kommunfullmäktige besluta

att Uppsala kommun ska utreda möjligheten att arbeta med biologisk mångfald på ett systematiskt sätt vid exploatering och platsutveckling.

att Uppsala kommun ska ta fram en strategi för hur man ska säkerställa en förbättring av biologisk mångfald vid exploatering och platsutveckling.

Jonas Petersson (C)
Andre vice ordförande, Gatu- och samhällsmiljönämnden

Mats Åhlund (C)
Andre vice ordförande, Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Karin Ericsson (C)
Plan- och byggnadsnämnden